

FFURFLEN ASESU EFFAITH AR GYDRADDOLDEB SY'N CYNWYS DYLETSWYDD ECONOMAIDD-GYMDEITHASOL

(Wedi'i diweddarau: Mawrth 2021)

Cyfeiriwch at y canllawiau Asesu Effaith ar Gydraddoldeb cyfredol wrth gwblhau'r ddogfen yma. Pe hoffech chi gael arweiniad pellach, ffoniwch y Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant ar 01443 444529.

Rhaid cwblhau asesiad effaith ar gydraddoldeb ar ddechrau unrhyw gynnig i sicrhau bod tystiolaeth gadarn yn cael ei hystyried wrth wneud penderfyniadau. Bydd y ddogfen yma'n helpu'r Cyngor i wneud penderfyniadau gwybodus, effeithiol a theg wrth sicrhau cydymffurfiad ag ystod o ddeddfwriaeth berthnasol, gan gynnwys:

- Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011
- Dyletswydd economaidd-gymdeithasol – Adrannau 1 i 3 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010

Bydd y ddogfen yma hefyd yn cyfrannu at ein dyletswyddau i greu Cymru sy'n fwy cyfartal sy'n rhan annatod o:

- Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Mae canllawiau ['Dyletswyddau Mapio – Cymru sy'n fwy cyfartal'](#) yn tynnu sylw at aliniad ein dyletswyddau mewn perthynas â'r ddeddfwriaeth uchod.

ADRAN 1 – MANYLION Y CYNNIG

Swyddog Arweiniol: Lisa Carter

Cyfarwyddwr: Gaynor Davies

Gwasanaeth: Gwasanaethau Addysg a Chynhwysiant, Gwasanaeth

Mynediad a Chynhwysiant

Dyddiad: 15/03/2023

1.a) Beth ydych chi'n ei asesu o ran effaith?

Strategaeth/Cynllun	Ail-fodelu/Cau Gwasanaeth	Polisi/Gweithdrefn	Arfer	Gwybodaeth/ Datganiad Swydd
☐	☒	☐	☐	☐

1.b) Beth yw enw'r cynnig?

YMGYNGHORIAD AR Y CYNIGION I AD-DREFNU DARPARIAETH DOSBARTHIAU CYNNAL DYSGU PRIF FFRWD – ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL YN RHONDDA CYNON TAF

1.c) Nodwch drosolwg o'r cynnig gan ddarparu unrhyw ddolenni ategol i adroddiadau neu ddogfennau.

Mae Adran 315 o Ddeddf Addysg 1996 yn ei gwneud hi'n ofynnol i Awdurdodau Lleol gynnal adolygiadau rheolaidd o'r trefniadau sy'n cefnogi disgyblion sydd ag AAA/ADY, yn ogystal â sicrhau bod y ddarpariaeth yn ddigonol ac yn diwallu anghenion y gymuned. Mae parhau i ganolbwyntio ar wella safonau mewn ysgolion yn ogystal â gwella deilliannau plant a phobl ifainc yn flaenoriaeth i'r Gyfadran Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant. Yng ngoleuni Deddf ALNET Llywodraeth Cymru a gweledigaeth y Cyngor i gynyddu nifer y dysgwyr cyfrwng Cymraeg yn ei ysgolion trwy ymateb yn rhagweithiol i strategaethau cenedlaethol a lleol, megis Strategaeth Iaith Gymraeg Llywodraeth Cymru: Cymraeg 2050, Cynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Rhondda Cynon Taf a chynllun Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif cyfredol i gynyddu a gwella darpariaeth cyfrwng Cymraeg RhCT, mae'n hanfodol gwella'r ddarpariaeth ADY yn RhCT.

Bydd y cynigion yma'n mynd i'r afael â phroblemau o ran capasiti dros ben a diffyg capasiti mewn darpariaethau allweddol, gan sicrhau

bod modd i'r adnoddau i gael eu hatgyfeirio er mwyn gwella'r capasiti ar gyfer cynnwys disgyblion yn y brif ffrwd, yn ogystal â darparu ymyriad cynnar a dulliau gweithredu ataliol. Yn ogystal â hynny, bydd y cynigion yn mynd i'r afael â'r anghydbwysedd rhwng nifer y darpariaethau addysg gynradd ac addysg uwchradd, a phroblemau o ran pontio a hygyrchedd. Mae'r cynnig hefyd yn ceisio mynd i'r afael â'r angen i greu darpariaeth Dosbarth Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg arbenigol ychwanegol, yn unol â gofynion Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (ALNET) 2018 i ddarparu system Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) ddwyieithog.

Diben y cynigion yw ceisio cyflawni'r nodau canlynol:

- osgoi trosglwyddo disgyblion rhwng ysgolion yn ddiangen drwy sefydlu darpariaethau arbenigol ar draws cyfnodau allweddol o fewn ysgolion unigol lle bo modd gwneud hynny;
- datblygu continwwm cadarn o ddarpariaeth sy'n mynd i'r afael yn effeithiol ag ystod eang o anghenion ar draws yr holl grwpiau blwyddyn ac sy'n adeiladu ar ddulliau effeithiol o ymyrraeth gynnar ac atal;
- sefydlu Dosbarthiadau Cynnal Dysgu mewn lleoliadau gwbl hygyrch sy'n cynnig amgylchedd dysgu sy'n addas ar gyfer yr 21ain ganrif;
- sefydlu darpariaeth cyfrwng Cymraeg i hwyluso dysg disgyblion ag ADY sylweddol yn y Cyfnod Cynradd.

1.d) Amlinellwch ble mae deddfwriaeth neu sbardunau eraill fel cod ymarfer yn effeithio ar gyflawni'r cynnig yma.

Wrth ddatblygu'r cynnig, cafodd ystyriaeth ei roi i'r canlynol:

- Mae Adran 315 o **Ddeddf Addysg 1996** yn ei gwneud yn ofynnol i Gyngorau sicrhau bod y ddarpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn cael ei hadolygu'n barhaus;
- Mae'r **Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018** (Deddf ALNET 2018) yn ei gwneud yn ofynnol i Gyngorau adolygu'r trefniadau ar gyfer cefnogi disgyblion ag ADY yn eu hardal yn barhaus ac ystyried a yw'r rhain yn ddigonol. Caiff Deddf ALNET 2018 ei hategu gan y **Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol 2021** statudol;
- Mae'r pwerau sydd gan Gyngorau i ddatblygu cynigion trefniadaeth ysgolion yn cael eu llywodraethu gan y **Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013** a gefnogir gan y **Cod Trefniadaeth Ysgolion statudol (2^{il} Rifyn) (011/2018)**.

1.e) Nodwch ar bwy mae'r cynnig yma'n effeithio:

- Defnyddwyr Gwasanaeth
- Gweithwyr
- Y Gymuned Ehangach

ADRAN 2 – PRAWF SGRINIO – A OES ANGEN ASESIAID EFFAITH AR GYDRADDOLDEB LLAWN?

Caiff sgrinio ei defnyddio i benderfynu a yw'r fenter yn cael effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar grwpiau gwarchoddedig. Lle mae effeithiau negyddol yn cael eu nodi ar gyfer grwpiau gwarchoddedig rhaid cynnal Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb llawn.

Rhowch gynifer o fanylion â phosibl ynglŷn â sut y bydd y cynnig yn effeithio ar y grwpiau canlynol. Efallai na fydd hyn yn negyddol o reidrwydd, ond gallai effeithio ar grŵp sydd â nodwedd unigol mewn ffordd benodol.

Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011

Mae Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus yn gorfodi'r Cyngor i roi "sylw dyledus" i'r angen i gael gwared ar wahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithlon; hybu cyfle cyfartal rhwng gwahanol grwpiau; a meithrin cysylltiadau da rhwng gwahanol grwpiau. Rhowch ddull croestoriadol ar waith wrth gydnabod bod modd i unigolyn feddu ar fwy nag un nodwedd warchoddedig.

<u>Dysgu beth yw nodweddion gwarchoddedig:</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<p>Oedran (<i>Grwpiau oedran penodol h.y. pobl ifainc neu bobl hŷn</i>)</p> <p>Dosbarth Derbyn – Bl.2 (Cyfnod Sylfaen gynt) Bl. 3 – 6 (Cyfnod Allweddol 2 gynt) Bl. 7 – 11 (Cyfnod Allweddol 3 a 4 gynt)</p>	Cadarnhaol	<ul style="list-style-type: none"> • Lleoliadau priodol sy'n cyd-fynd â phrif anghenion disgyblion. • Deilliannau addysgol gwell a chyswllt gwell gyda'r disgyblion er mwyn diwallu anghenion y disgyblion yn fwy effeithiol. • Rhagor o gyfleoedd o ran cynnwys disgyblion yn y brif ffrwd mewn ysgolion cymuned lleol. • Gwell continwwm o ddarpariaeth ddysgu sy'n gwella cyfleoedd bywyd i'r disgyblion sydd fwyaf agored i niwed. • Cyfleoedd i gael Dosbarthiadau Cynnal Dysgu dwyieithog trwy ddarpariaeth ar gyfer disgyblion ag ADY. • Bydd dosbarthiadau ychwanegol arfaethedig yn gwella gallu'r Dosbarthiadau Cynnal Dysgu ar draws pob ystod oedran. 	<p>Ers sefydlu'r Fforwm Blynnyddoedd Cynnar ym mis Medi, erbyn 30 Ionawr 2023 mae 294 o ddisgyblion wedi cael eu trafod gan y Fforwm. O'r disgyblion hyn, dyrannwyd lleoliadau i 40 ohonyn nhw mewn lleoliadau arbenigol ac mae 14 o ddisgyblion ychwanegol wedi newid lleoliad o ddarpariaeth prif ffrwd i ddarpariaeth arbenigol yn dilyn cyfnod o asesu.</p> <p>Yn ystod blwyddyn academaidd 2022/23, cefnogodd Carfan Anghenion Cymhleth Cymru 12 disgyblion o Flwyddyn 2 i Flwyddyn 11.</p> <p>Mae dadansoddiad data erbyn 30 Ionawr 2023 wedi nodi mai'r nifer posibl o ddisgyblion sy'n trosglwyddo yn 2023/24 (Blwyddyn 6 i Flwyddyn 7) heb leoliad Blwyddyn 7 yw 14.</p>

<u>Dysgu beth yw nodweddion gwarchoddedig:</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<p>Anabledd <i>(pobl sydd ag anableddau gweladwy ac anweladwy neu gyflyrau iechyd tymor hir)</i></p>	<p>Cadarnhaol</p> <p>+</p> <p>Negyddol</p>	<p>Bydd yr adolygiad o ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn caniatáu i'r ALI ddiwallu anghenion ei ddisgyblion ADY yn well. Bydd yr ysgolion prif ffrwd sy'n cynnal y Dosbarth Cynnal Dysgu yn cydymffurfio'n llawn â'r ddeddfwriaeth anabledd. Bydd y cynnydd mewn dosbarthiadau yn galluogi rhagor o ddisgyblion i gael mynediad at ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu gwbl hygyrch tra'n lleihau trosglwyddo diangen.</p> <p>Mae'n anochel y bydd adlinio'r Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn achosi rhywfaint o amharu ac ansicrwydd i rieni a disgyblion am gyfnod o amser, er bod profiad yn dangos bod modd lleihau hyn cymaint â phosib a dydy addysg y plant ddim yn dioddef. Bydd yr Adran Mynediad a Chynhwysiant yn rhoi cymorth i ddileu neu leihau unrhyw effaith negyddol bosibl.</p> <p>Mae'r holl asesiadau effaith gofynnol wedi'u cynnal, ac mae'n anochel y bydd ail-alinio'r Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn achosi rhywfaint o aflonyddwch ac</p>	<p>Mae darparu Dosbarth Cynnal Dysgu newydd yn gwella'r cyfleoedd addysgol i ddisgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol a bydd yn darparu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu ychwanegol.</p> <p>Mae'r effaith gadarnhaol y bydd y cynnig yn ei chael yn fwy gwerthfawr na maint yr effaith negyddol tymor byr.</p>

		<p>ansicrwydd i rieni a disgyblion am gyfnod o amser, er bod profiad o ail-aliadau blaenorol y Dosbarthiadau Cynnal Dysgu wedi bod yn gadarnhaol. Bydd Mynediad a Chynhwysiant yn darparu cymorth i ddileu neu leihau unrhyw effaith negyddol bosibl. Bydd hyn yn golygu cydweithio rhwng staff presennol y Dosbarthiadau Cynnal Dysgu, staff Mynediad a Chynhwysiant, disgyblion a'u teuluoedd i sicrhau bod dull sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn yn cael ei ddefnyddio i ddiwallu anghenion addysgol a lles disgyblion.</p> <p>Mae pryderon wedi'u codi y bydd y cynigion yn cael effaith negyddol ar ddisgyblion ac efallai y bydd angen i rai disgyblion ymgymryd â throsglwyddiadau ychwanegol i leoliad arall. Fodd bynnag, mae'n bwysig tynnu sylw at y ffaith bod pob disgybl sy'n cael mynediad i leoliadau Arsylwi ac Aseu yn gwneud hynny ar sail tymor byr tra bod eu hanghenion yn cael eu hasesu a'u nodi i lywio lleoliad tymor hwy. Mynegwyd pryderon hefyd ynglŷn â throsglwyddo disgyblion hŷn sydd yn y dosbarth ar hyn o bryd o Abercynon gan y byddai pontio ychwanegol ac effaith negyddol posibl hyn. Dywedodd y staff y bydd disgyblion yn profi pryder a straen o ganlyniad i'r symud arfaethedig.</p> <p>Bydd cynlluniau pontio yn cael eu rhoi ar waith ar gyfer unrhyw ddisgyblion sy'n cael eu heffeithio'n uniongyrchol</p>	
--	--	--	--

		gan y cynigion. Bydd y cynlluniau yma'n cael eu llunio ar y cyd â rhieni a staff ac yn cynnwys cymorth ychwanegol gan staff arbenigol y Gwasanaethau Cynhwysiant a Mynediad.	
Ailbennu Rhywedd (unrhyw un sydd â hunaniaeth rhywedd neu fynegiant rhywedd yn wahanol i'r rhywedd)	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	Does dim disgwyl i'r cynnig yma gael effaith uniongyrchol ar nodweddion sy'n ymwneud ag Ailbennu Rhywedd. Bydd gweithrediad y cynnig yma'n cael ei fonitro'n rheolaidd. Pe bai effaith yn codi mewn perthynas ag Ailbennu Rhywedd, caiff yr asesiad effaith yma ei ddiweddarau i adlewyrchu hyn.	Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.

<u>Dysgu beth yw nodweddion gwarchoddedig:</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<i>a neilltuwyd iddo adeg ei enedigaeth gan gynnwys hunaniaethau anneuaidd)</i>			
Priodasau a Phartneriaethau Sifil <i>(pobl sy'n briod neu mewn partneriaethau sifil)</i>	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	Does dim disgwyl i'r cynnig yma gael effaith uniongyrchol ar nodweddion sy'n ymwneud â Phriodas neu Bartneriaeth Sifil. Bydd gweithrediad y cynnig yma'n cael ei fonitro'n rheolaidd. Pe bai effaith yn codi yn ymwneud â Phriodas neu Bartneriaeth Sifil, caiff yr asesiad effaith yma'i ddiweddarau i adlewyrchu hyn.	Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.
Beichiogrwydd a Mamolaeth <i>(Menywod sy'n feichiog / ar gyfnod mamolaeth)</i>	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	Does dim disgwyl i'r cynnig yma gael effaith uniongyrchol ar nodweddion sy'n ymwneud â Beichiogrwydd neu Famolaeth. Bydd gweithrediad y cynnig yma'n cael ei fonitro'n rheolaidd. Pe bai effaith yn codi yn ymwneud â Beichiogrwydd neu Famolaeth, bydd yr asesiad effaith yma'n cael ei ddiweddarau i adlewyrchu hyn.	Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.

Hil <i>(grwpiau ethnig neu o dras h.y. grwpiau'r lleiafrifoedd ethnig, Sipsiwn, Roma a Theithwyr)</i>	Cadarnhaol	Bydd y cynnig yn cael effaith gadarnhaol ar blant a phobl ifainc rhwng 3 ac 19 oed ag ADY. O ganlyniad i'r cynnig, mae disgwyl i'r Cyngor gynyddu'r ddarpariaeth ADY.	Wrth edrych ar ddata ethnigrwydd, mae data CYBLD 2022 yn dangos bod 93.9% o ddisgyblion oedran ysgol statudol yn wyn Prydeinig, 5.9% wedi'u dosbarthu'n unrhyw gefndir ethnig arall tra bod 0.2% yn anhysbys.
---	------------	---	---

<u>Dysgu beth yw nodweddion gwarchoddedig:</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Crefydd neu Gred <i>(pobl sydd â gwahanol grefyddau a chredoau athronyddol gan gynnwys pobl heb unrhyw gredoau)</i>	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	Does dim disgwyl i'r cynnig yma gael effaith uniongyrchol ar nodweddion sy'n ymwneud â Chrefydd neu Gred. Bydd gweithrediad y cynnig yma'n cael ei fonitro'n rheolaidd. Pe bai effaith yn codi yn ymwneud â Chrefydd neu Gred, bydd yr asesiad effaith yma'n cael ei ddiweddarau i adlewyrchu hyn.	Does dim dystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.
Rhyw <i>(Menywod a dynion, merched a bechgyn)</i>	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	Does dim disgwyl i'r cynnig yma gael effaith uniongyrchol ar nodweddion sy'n ymwneud â Rhyw. Bydd gweithrediad y cynnig yma'n cael ei fonitro'n rheolaidd. Pe bai effaith yn codi yn ymwneud â Chrefydd neu Gred, bydd yr asesiad effaith yma'n cael ei ddiweddarau i adlewyrchu hyn.	Does dim dystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.
Cyfeiriadedd Rhywiol <i>(deurywiol, hoyw, lesbiaidd, heterorywiol)</i>	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	Does dim disgwyl i'r cynnig yma gael effaith uniongyrchol ar nodweddion sy'n ymwneud â chyfeiriadedd rhywiol. Bydd gweithrediad y cynnig yma'n cael ei fonitro'n rheolaidd. Pe bai effaith yn codi yn ymwneud	Does dim dystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma. Lle bydd effaith bosibl yn codi, bydd y Gwasanaeth Mynediad

		â chyfeiriadedd rhywiol, bydd yr asesiad effaith yma'n cael ei ddiweddarau i adlewyrchu hyn.	a Chynhwysiant yn sicrhau bod yr ysgolion cynnal a'r Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn dilyn canllawiau'r Cyngor ar gefnogi disgyblion gyda'r gymuned LGBTQ+.
--	--	--	---

Oherwydd ymrwymiadau'r Cyngor i ddarparu cyfleoedd i'r grwpiau canlynol o bobl, hoffem ni i chi ystyried yr effaith arnyn nhw:

	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
--	---	-----------------------------------	---

Cymuned y Lluoedd Arfog <i>(unrhyw un sy'n gwasanaethu, wedi gwasanaethu, aelodau o'r teulu a'r rhai sydd mewn profedigaeth)</i>	Cadarnhaol	Bydd y cynnydd yn y ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn rhoi mwy o gyfle i ddisgyblion ag ADY sylweddol gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol.	Bydd nifer uwch o leoedd mewn Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn arwain at y gallu i roi lleoliad i ragor o blant ag ADY sylweddol.
Cynhalwyr <i>(Unrhyw un o unrhyw oedran sy'n darparu gofal di-dâl)</i>	Cadarnhaol	Mwy o botensial i fanteisio ar ddarpariaeth arbenigol briodol. Cynyddu cyfle i rieni/cynhalwyr ddewis darpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg briodol.	Bydd sefydlu rhagor o Ddosbarthiadau Cynnal Dysgu cyfrwng Cymraeg yn arwain at y gallu i gefnogi rhagor o blant sydd ag ADY sylweddol.

Os yw'r prawf sgrinio cychwynnol wedi nodi effeithiau negyddol yna **rhaid** cynnal asesiad effaith ar gydraddoldeb llawn (adran 4). Serch hynny, os ydych chi'n penderfynu ar ôl cynnal prawf sgrinio nad yw'n berthnasol i chi gynnal asesiad effaith ar gydraddoldeb llawn, nodwch esboniad digonol isod:

Doedd dim effeithiau negyddol yn dod i'r amlwg ar gyfer y grwpiau gwarchoddedig. Bydd pob effaith ar grwpiau gwarchoddedig naill ai'n niwtral neu'n gadarnhaol. Ydych chi'n fodlon bod gyda chi ddigon o dystiolaeth i gyfiawnhau eich penderfyniad?

Ydw Nac ydw

Enw: Lisa Carter

Swydd: Cydlynnydd Materion Cynhwysiant

Dyddiad: 15/03/2023

Anfonwch gopi o'r ffurflen sgrinio gyflawn yma at y Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant.

NODWCH – mae asesiad effaith ar wahân ar gyfer y Gymraeg. Rhaid ei gwblhau hefyd yn unol â'r cynigion. Dim ond os yw cynigion o natur strategol neu wrth adolygu penderfyniadau strategol blaenorol y mae'n rhaid cwblhau Adran 3 Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol. Mae diffiniad o 'natur strategol' ar gael ar dudalen 6 o [Ganllawiau Paratoi ar gyfer Cychwyn y Ddyletswydd Gymdeithasol-economaidd](#) Llywodraeth Cymru.

ADRAN 3 – DYLETWSYDD ECONOMAIDD-GYMDEITHASOL (PENDERFYNIADAU STRATEGOL YN UNIG)

Mae'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol yn rhoi cyfle i ni wneud pethau'n wahanol a mynd i'r afael ag anghydraddoldeb sydd wirioneddol wrth wraidd gwneud penderfyniadau allweddol. Mae anfantais economaidd-gymdeithasol yn golygu byw ar incwm isel o gymharu ag eraill yng Nghymru, heb fawr o gyfoeth cronodig, os o gwbl, gan arwain at ragor o amddifadedd materol. Mae hyn yn y pen draw yn cyfyngu ar y gallu i unigolion gael gafaeth ar nwyddau a gwasanaethau sylfaenol.

Ystyriwch y grwpiau agored i niwed ychwanegol yma a'r effaith y mae modd i'ch cynnig ei chael arnyn nhw:

<ul style="list-style-type: none">• Rhieni sengl a theuluoedd sy'n agored i niwed• Pensiynwyr• Plant sy'n derbyn gofal• Pobl ddigartref• Myfyrwyr• Cartrefi oedolion sengl	<ul style="list-style-type: none">• Pobl sy'n byw mewn rhai o ardaloedd mwyaf difreintiedig Cymru• Pobl â sgiliau isel o ran llythrennedd a rhifedd• Pobl sydd wedi ymwneud â'r system loches• Pobl sy'n camddefnyddio sylweddau• Pobl o bob oed sy'n gadael lleoliad gofal• Pobl sy'n ymwneud â'r system cyfiawnder troseddol
---	---

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<p><u>Incwm isel/Tlodi o ran Incwm</u> <i>(does dim modd i'r unigolyn fforddio gwneud taliadau rheolaidd fel talu biliau, prynu bwyd a dillad, talu am gludiant ac ati.)</i></p>	<p>Ddim yn cytuno neu'n anghytuno</p>	<p>Mae'r buddion sydd i'w cael o roi'r newid arfaethedig ar waith yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rhagor o ffocws ar wella darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu prif ffrwd, sy'n rhoi cyfleoedd bywyd gwell i'n disgyblion sydd fwyaf agored i niwed • darparu continwwm priodol sy'n cydfynd â phrif anghenion y disgyblion • deilliannau addysgol gwell a chyswllt gwell gyda'r disgyblion am ein bod ni'n diwallu anghenion y disgyblion yn effeithiol • rhagor o gyfleoedd o ran cynnwys disgyblion yn y brif ffrwd mewn ysgol cymuned leol <p>Gallai anfantais gynnwys teithio ychwanegol i rai disgyblion. Fodd bynnag, bydd trafnidiaeth yn cael ei darparu yn unol â Pholisi Teithio Disgyblion y Cyngor a bydd disgyblion yn cael eu lleoli yn y lleoliad arbenigol agosaf a mwyaf priodol. Os cânt eu lleoli mewn Dosbarth Cynnal Dysgu, mae'n bosibl y bydd angen i ddisgyblion deithio y tu allan i'r dalgylch, er y bydd yr Adran Mynediad a Chynhwysiant yn ceisio gosod disgyblion yn y Dosbarth Cynnal Dysgu priodol agosaf at eu cyfeiriad cartref. Mae gan Uned</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol • Cynnydd yng ngallu'r ALI i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol • Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach.

		Trafnidiaeth Integredig hefyd broses gadw i ystyried ceisiadau am gludiant sydd y tu allan i'r polisi lle teimlir y byddai'n rhesymol i rieni ddarparu cludiant cartref ysgol.	
--	--	--	--

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<p>Cyfoeth Isel a / neu Dim Cynilion (<i>digon o arian i gwrdd â chostau byw sylfaenol a thalu biliau ond heb unrhyw gynilion i ddelio ag unrhyw wariant annisgwyl a dim darpariaethau ar gyfer y dyfodol</i>)</p>	<p>Ddim yn cytuno neu'n anghytuno</p>	<p>Mae'r buddion sydd i'w cael o roi'r newid arfaethedig ar waith yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod Dosbarthiadau Cynnal Dysgu wedi'u lleoli mewn safle addysg sy'n hygyrch ac sy'n briodol ar gyfer disgyblion sydd ag amrywiaeth eang o anghenion, gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol • gwella ystod ac ansawdd y cyfleusterau ac adnoddau dysgu sydd ar gael er budd y disgyblion i gyd • cydymffurfio â nod craidd Deddf ALNET i greu system ADY ddwyieithog • bydd y ddarpariaeth newydd yn cael ei chynnal gan ysgolion sydd â'r gallu i ddatblygu dosbarth ychwanegol oherwydd bod ganddi leoedd dros ben a'i bod yn gallu darparu lleoedd i'r disgyblion ychwanegol a fydd yn cael eu lleoli yn yr ysgol. <p>Gallai anfantais gynnwys teithio ychwanegol i rai disgyblion. Fodd bynnag, bydd trafndiaeth yn cael ei darparu yn unol â Pholisi Teithio Disgyblion y Cyngor a bydd disgyblion</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol • Cynnydd yng ngallu'r ALI i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol • Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach

		<p>yn cael eu lleoli yn y lleoliad arbenigol agosaf a mwyaf priodol. Os cânt eu lleoli mewn Dosbarth Cynnal Dysgu, mae'n bosibl y bydd angen i ddisgyblion deithio y tu allan i'r dalgylch, er y bydd yr Adran Mynediad a Chynhwysiant yn ceisio gosod disgyblion yn y Dosbarth Cynnal Dysgu priodol agosaf at eu cyfeiriad cartref.</p>	
--	--	--	--

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<p><u>Amddifadedd Materol</u> <i>(methu â chael mynediad at wasanaethau na chynnyrch sylfaenol h.y. cynhyrchion ariannol fel yswiriant bywyd, atgyweirio / amnewid nwyddau trydanol sydd wedi torri, cadw'r cartref yn gynnes, hobiau ac ati.)</i></p>	<p>Cadarnhaol</p>	<p>Mae'r buddion sydd i'w cael o roi'r newid arfaethedig ar waith yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rhagor o ffocws ar wella darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu prif ffrwd, sy'n rhoi cyfleoedd bywyd gwell i'n disgyblion sydd fwyaf agored i niwed • darparu continwwm priodol sy'n cyd-fynd â phrif anghenion y disgyblion • cydymffurfio ag un o'r egwyddorion sy'n sail i Ddeddf ALNET, sef y dylai pob disgybl allu manteisio ar addysg y brif ffrwd lle bo modd gwneud hynny • deilliannau addysgol gwell a chyswllt gwell gyda'r disgyblion trwy ddiwallu anghenion y disgyblion yn effeithiol • sicrhau bod Dosbarthiadau Cynnal Dysgu wedi'u lleoli mewn lleoliadau addysgol sy'n hygyrch ac yn briodol ar gyfer disgyblion sydd ag amrywiaeth eang o anghenion, gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol • gwella ystod ac ansawdd y cyfleusterau ac adnoddau dysgu 	<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol • Cynnydd yng ngallu'r ALI i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol • Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach

		<p>sydd ar gael er budd y disgyblion i gyd</p> <ul style="list-style-type: none">• cydymffurfio â nod craidd Deddf ALNET i greu system ADY ddwyieithog• bydd y ddarpariaeth newydd yn cael ei chynnal gan ysgolion sydd â'r gallu i ddatblygu dosbarth ychwanegol oherwydd bod ganddi lleoedd dros ben a'i bod yn gallu darparu lleoedd i'r disgyblion ychwanegol a fydd yn cael eu lleoli yn yr ysgol	
--	--	---	--

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<p><u>Amddifadedd o ran Ardal</u> <i>(Lle rydych chi'n byw (ardaloedd gwledig), lle rydych chi'n gweithio (mynediad at drafnidiaeth gyhoeddus)</i></p>	<p>Cadarnhaol</p> <p>Negyddol</p>	<p>Bydd y Dosbarth Cynnal Dysgu yn cael ei gynnal mewn lleoliad hygyrch i ganiatáu i ddisgyblion ledled yr ALI fanteisio ar ddarpariaeth arbenigol. Bydd trafnidiaeth i'r ddarpariaeth yn cael ei darparu yn unol â pholisi Teithio gan Ddisgyblion RhCT felly fydd dim effaith andwyol o ran pellter ar unrhyw ddisgyblion. Bydd y cynnydd mewn Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn darparu cyfleoedd ychwanegol i ddisgyblion ag ADY sylweddol gael mynediad i'r ddarpariaeth leol.</p> <p>Os cânt eu lleoli mewn Dosbarth Cynnal Dysgu, mae'n bosibl y bydd angen i ddisgyblion deithio y tu allan i'r dalgyrch, er y bydd yr Adran Mynediad a Chynhwysiant yn ceisio gosod disgyblion yn y Dosbarth Cynnal Dysgu priodol agosaf at eu cyfeiriad cartref.</p> <p>Mae pwyslais sylweddol wedi'i godi mewn perthynas â'r manteision canfyddedig o un gymuned i'r llall. Mae'n ofynnol i bob ysgol ddatblygu eu cwrwclwm unigol gan adeiladu ar y</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol • Cynnydd yng ngallu'r ALI i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol • Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach <p>Mae'n rhaid nodi bod y ddau Ddosbarth Cynnal Dysgu yn ffynnu ac, fel sydd wedi'i nodi uchod, mae wedi bod yn braf cael adborth mor gadarnhaol</p>

		<p>cyfleoedd sydd ar gael yn ardal yr ysgol yn rhan o'r Cwricwlwm newydd i Gymru. Oherwydd y gofyniad yma bydd pob cwricwlwm yn unigryw i bob lleoliad ond disgwylir cysondeb o ran y cyfleoedd dysgu a'r ddarpariaeth arbenigol sydd ar gael mewn Dosbarthiadau Cynnal Dysgu.</p> <p>Yn ystod yr ymgynghoriad, gofynnwyd y cwestiwn yma: Sut bydd eu plant yn parhau i gael yr un cyfleoedd ag y maen nhw'n eu mwynhau nawr? Megis ymweliadau wythnosol â'r llyfrgell, teithiau i'r siopau lleol, amser yn yr ardd organig, nofio unwaith yr wythnos, dosbarthiadau marchogaeth drwy ddefnyddio bws mini preifat.</p> <p>Nododd Cyngor Ysgol Gynradd Gymunedol Perthcelyn y gallai disgyblion ei Dosbarth Cynnal Dysgu gael mynediad i adnoddau lleol megis y parc, canolfan gymuned (clybiau) a'r caeau. Mae llawer o gefn gwlad o amgylch yr ysgol ac mae wedi'i lleoli'n agos at y pentref lleol. Mae llawer o weithgareddau cymuned ar gael gan gynnwys defnyddio'r pwll padlo a'r eglwys.</p>	<p>lynghylch y ddwy ddarpariaeth yn ystod yr ymgynghoriad yma.</p> <p>Yn unol â chwricwlwm newydd i Gymru, mae'r cwricwlwm wedi'i gynllunio gan yr ysgol i adeiladu ar y cyfleoedd sydd ar gael yn ardal yr ysgol. Bydd hyn yn unigryw i bob lleoliad ond disgwylir cysondeb o ran y cyfleoedd dysgu a'r ddarpariaeth arbenigol sydd ar gael mewn Dosbarthiadau Cynnal Dysgu a thu hwnt.</p>
--	--	---	--

<p>Cefndir economaidd-gymdeithasol <i>(dosbarth cymdeithasol h.y. addysg, cyflogaeth ac incwm rhieni)</i></p>	<p>Cadarnhaol</p>	<p>Mae gwella darpariaeth arbenigol ar gyfer disgyblion RhCT wrth galon y broses gwneud penderfyniadau mewn perthynas â'r cynnig.</p> <p>Mae pob penderfyniad wedi cael ei wneud gan roi ystyriaeth lawn i anghenion y disgyblion a gyda'r bwriad o ddarparu darpariaeth arbenigol o safon uchel, sy'n gwbl hygyrch ac sy'n addas ar gyfer yr 21^{ain} Ganrif ar gyfer disgyblion sydd angen darpariaeth arbenigol mewn Dosbarth Cynnal Dysgu o fewn lleoliad prif ffrwd hollgynhwysol.</p> <p>Bydd disgyblion ag ADY yn elwa o gael y cyfle i gael eu haddysgu mewn cyfleusterau newydd sbon sy'n addas ar gyfer y 21^{ain} ganrif.</p> <p>Bydd yr ysgolion cynnal newydd yn hygyrch ac yn bodloni Deddf Cydraddoldeb 2010 yn llawn. Bydd yr ysgol yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amgylcheddau dysgu modern a hyblyg i'r holl ddisgyblion, neuadd/ardal giniawa, ac ardal adnoddau dysgu amlbwrpas. • Mannau awyr agored gwell i gefnogi'r ystod lawn o weithgareddau'r cwricwlwm. • Systemau rheoli traffig, gan gynnwys man gollwng disgyblion 	<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol • Cynnydd yng ngallu'r ALI i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol • Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach
---	-------------------	--	---

		<p>sy'n teithio ar fysiau i'r safle a maes parcio i'r staff.</p>	
<p>Anfantais economaidd-gymdeithasol <i>(Yr effaith gronnus y bydd y cynnig yn ei chael ar bobl neu grwpiau oherwydd eu nodwedd(ion) gwarchoddedig neu eu bregusrwydd, neu oherwydd eu bod nhw eisoes dan anfantais)</i></p>	<p>Cadarnhaol</p>	<p>Bydd y Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd yn cael effaith gadarnhaol ar ddisgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol a'u rhieni / gwarcheidwaid.</p> <p>Mae'r newidiadau arfaethedig i'r ddarpariaeth bresennol a sefydlu'r darpariaethau Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd yn rhoi cyfle dwyieithog i ddisgyblion ag anghenion dysgu sylweddol fynychu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu mewn ysgolion prif ffrwd.</p> <p>Does dim effaith negyddol ar unrhyw unigolyn a allai fod dan anfantais ariannol neu faterol, gan y bydd y ddarpariaeth newydd yn rhoi cyfleoedd ychwanegol i blant fanteisio ar ddarpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg, Blynyddoedd Cynnar ac Anhwyldeira Sbectrwm</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu newydd ledled y Fwrdeistref Sirol yn flaenorol • Cynnydd yng ngallu'r ALI i gefnogi disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol • Effaith gadarnhaol sefydlu'r Dosbarth Cynnal Dysgu ar yr ysgol a chymunedau ehangach

	Negyddol	<p>Awtistig.</p> <p>I'r disgyblion hynny sy'n mynychu darpariaeth a fydd yn adleoli, bydd rhywfaint o aflonyddwch tymor byr a allai achosi lefel o bryder i'r rhieni a'r disgyblion. Codwyd hyn gan Gyngor Ysgol Ysgol Gynradd Penrhiwceibr a oedd yn teimlo y gallai'r plant ei chael yn 'anodd' i ymgartrefi yn yr ysgol newydd gan nad ydyn nhw wedi arfer â hi. Fodd bynnag, nodwyd hefyd y bydd modd i'r plant wneud rhagor o ffrindiau mewn ysgol newydd ac y dylen nhw symud oherwydd gan fod rhagor o le i symud a chwarae.</p> <p>Bydd y rhai sy'n cael eu heffeithio yn cael eu cefnogi gan y Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant yn ystod y cyfnod pontio. Bydd y staff hynny sy'n gweithio mewn Dosbarth Cynnal Dysgu y cynigir eu hadleoli yn symud gyda'r disgyblion Dosbarth Cynnal Dysgu i sicrhau bod eu harbenigedd yn cael ei gynnal a bod gan y disgyblion ddilyniant o ran y staff sy'n eu cefnogi nhw.</p> <p>Mae gan y newid arfaethedig yn y ddarpariaeth rai goblygiadau i nifer fach o ddisgyblion (3 disgybl ar hyn o bryd) sy'n mynychu Dosbarth Cynnal Dysgu sy'n cael eu heffeithio ond a oedd i fod i drosglwyddo i Ddosbarth</p>	
--	----------	---	--

		<p>Cynnal Dysgu Abercynon ym mis Medi 2023. Er mwyn lleihau unrhyw effaith negyddol bosibl ar ddisgyblion unigol, mae rhieni wedi cael yr opsiwn i symud i Ddosbarth Cynnal Dysgu Abercynon neu i aros yn Perthcelyn gyda chymorth ychwanegol yn cael ei ddarparu o fewn Dosbarth Cynnal Dysgu presennol ASA Perthcelyn ym mis Medi 2023. Bydd y trefniadau yma'n parhau yn eu lle hyd nes y bydd penderfyniad wedi ei wneud ynglŷn â'r cynnig, bydd rhieni wedi cael gwybod yn iawn am oblygiadau'r opsiwn a ddewiswyd ganddyn nhw.</p>	
--	--	--	--

ADRAN 4 – ASESIAID EFFAITH AR GYDRADDOLDEB LLAWN

Dylech ddefnyddio'r wybodaeth a gasglwyd yn ystod y cam sgrinio i'ch cynorthwyo i nodi effeithiau negyddol / andwyol posibl a nodi'n glir pa grwpiau sy'n cael eu heffeithio.

- 4.a) **O ran unrhyw effaith anghymesur / negyddol / andwyol y byddai'n bosibl i'r cynnig ei chael ar grŵp gwarchoddedig, nodwch y camau fydd yn cael eu cymryd i leihau'r effaith yna ar gyfer pob grŵp sydd wedi'i nodi. Atodwch gynllun gweithredu ar wahân os yw'r effeithiau'n rhai sylweddol.**

Yn gyffredinol, does dim unrhyw effeithiau negyddol sylweddol wedi'u nodi yn yr asesiad yma o'r effaith ar gydraddoldeb. Fodd bynnag, mae effaith negyddol bosibl wedi'i nodi mewn perthynas â'r tarfu tymor byr ar ddisgyblion sy'n mynychu'r Dosbarthiadau Cynnal Dysgu sy'n cael eu cynnig wrth gael eu hadleoli. Er mwyn lliniaru'r effaith posibl yma, bydd y staff hynny sy'n gweithio mewn Dosbarth Cynnal Dysgu y cynigir eu hadleoli yn symud gyda'r disgyblion Dosbarth Cynnal Dysgu i sicrhau bod eu harbenigedd yn cael ei gynnal a bod gan y disgyblion ddilyniant o ran y staff sy'n eu cefnogi nhw.

- 4.b) **Os yw ffyrdd o leihau'r effaith wedi cael eu nodi ond dydyn nhw ddim yn bosibl, esboniwch pam dydyn nhw ddim yn bosibl.**

Mae'r effaith negyddol bosibl wedi'i lliniaru fel y manylir uchod.

- 4.c) **Rhowch fanylion unrhyw ddata neu ymchwil sydd wedi arwain at eich rhesymeg, yn enwedig y ffynonellau wedi'u defnyddio i sefydlu demograffeg defnyddwyr gwasanaethau / aelodau o staff.**

- Mae dadansoddi data yn seiliedig ar ddata sy'n deillio o'r systemau data Mynediad a Chynhwysiant a PLASC lle bo'n briodol.
- Ymresymiad ansoddol wedi'i gasglu gan Garfan Ysgolion yr 21^{ain} Ganrif a Charfan Gwasanaethau Cynhwysiant a Mynediad Cyfarwyddiaeth Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant y Cyngor a Charfan Gwasanaeth Eiddo'r Cyngor.

- 4.d) **Rhowch fanylion am sut gwnaethoch chi ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaethau / aelodau o staff ar y cynigion a'r camau a gymerwyd i osgoi unrhyw effaith anghymesur ar grŵp gwarchoddedig. Esboniwch sut rydych chi wedi defnyddio adborth i ddylanwadu ar eich penderfyniad.**

Yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion mae adroddiadau cabinet manwl, dogfennau ymgynghori ac adroddiadau adborth ymgynghori wedi'u hysgrifennu ar bob cam o'r broses i gefnogi'r adliniad arfaethedig o ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu. Mae pob adroddiad yn nodi'n glir yr angen am ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu ychwanegol a'r rhesymeg data sydd tu ôl i'r cynnig. Cynhaliwyd yr ymgynghoriad rhwng 5 Mehefin a 14 Gorffennaf 2023. Bydd yr adroddiad ar yr ymgynghoriad yn cael ei rannu'n fuan gyda'r cabinet a'r holl randdeiliaid perthnasol. Nodir bod ymateb da wedi bod i'r broses ymgynghori statudol yma; 127 o holiaduron wedi'u cwblhau, 12 llythyr/e-bost a 3 deiseb.

Cyflwynwyd deiseb ar-lein arall gan Gymuned Perthcelyn, ond dydy hi heb gael ei hystyried gan iddi ddod i law ar ôl y dyddiad cau. Cynhaliwyd cyfarfodydd gyda'r holl Gynghorau Ysgol, Cyrff Llywodraethu a staff sy'n cael eu heffeithio. Mae'r adborth a dderbyniwyd wedi llywio newidiadau i'r cynnig i'r Cabinet eu hystyried ymhellach. Ceir manylion yn Adroddiad Adborth yr Ymgynghoriad.

4.e) **Ydych chi'n fodlon bod y broses ymgysylltu yn cydymffurfio â gofynion y Dyletswyddau Cydraddoldeb ac Economaidd-gymdeithasol Statudol?**

Ydw Nac ydw

Cynhaliwyd yr ymgynghoriad ar 5 Mehefin–14 Gorffennaf 2023.

Cafodd gyfarfodydd wyneb yn wyneb eu cynnal gyda staff, Cynghorau Ysgol a Chyrff Llywodraethu'r ysgolion arbennig ledled RhCT.

Mae Ffurflen Ymateb i'r Ymgynghoriad hefyd ar gael ar wefan y Cyngor ar y dudalen 'Dod yn rhan o bethau'. Mae'r Ffurflen Ymateb i'r Ymgynghoriad hefyd wedi caniatáu i ymgynghoreion nodi eu dymuniad i gael gwybod am gyhoeddi Adroddiad yr Ymgynghoriad ar ôl ei gyflwyno i Gabinet y Cyngor.

Mae ymgynghoreion hefyd wedi cael eu croesawu i rannu eu barn, eu sylwadau, ac unrhyw gwestiynau yn ysgrifenedig i:

Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant
Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant
Tŷ Trevithick
Abercynon
CF45 4UQ

Neu

E-bost: CynaMyn@rctcbc.gov.uk

Mae gan blant a phobl ifainc hawl i fynegi eu barn ar bob mater sy'n cael effaith arnyn nhw ac i'w barn gael ei chlywed a'i hystyried yn unol â'u hoedran a'u haeddfedrwydd. Fel y cyfryw, cynhaliodd Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant Cyfarwyddiaeth Addysg a Chynhwysiant y Cyngor gyfarfodydd gyda Chynghorau Ysgol yr holl ysgolion cynnal a allai gael eu heffeithio, a bydd plant a phobl ifainc yn cael eu hannog i fod yn gyfranogwyr gweithredol trwy gydol y broses yma.

Cafodd sesiwn galw heibio ei threfnu er mwyn i aelodau o'r cyhoedd drafod y cynnig gyda Swyddogion o Gyfarwyddiaeth Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant y Cyngor.

Diweddarwyd yr Asesiad Effaith Cydraddoldeb yma ar ôl cwblhau'r ymgynghoriad i gynnwys unrhyw adborth angenrheidiol.

ADRAN 5 – MONITRO AC ADOLYGU

5a) **Amlinellwch isod sut y bydd y cynnig yn cael ei fonitro unwaith y bydd yn cael ei weithredu:**

Mae'r cynnig yma'n cael ei wneud yn unol â Chod Trefniadaeth Ysgolion 2018 (011/2018). Mae Adran 2.1 o God Trefniadaeth Ysgolion 2018 yn cyfeirio at elfennau o drefniadaeth ysgolion sy'n gofyn am gyhoeddi cynigion, gan gynnwys:

- Agor ysgol a gynhelir (gan gynnwys ysgol arbennig).
- Cau ysgol a gynhelir (gan gynnwys ysgol arbennig).

Dechreuodd yr ymgynghoriad ar 5 Mehefin 2023 a daeth i ben am 5pm ar 14 Gorffennaf 2023.

Cafodd gyfarfodydd wyneb yn wyneb eu trefnu gyda staff, Cyngorau Ysgol a Chyrff Llywodraethu'r ysgolion cynnal ledled RhCT.

Roedd Ffurflen Ymateb i'r Ymgynghoriad hefyd ar gael ar wefan y Cyngor ar y dudalen 'Dod yn rhan o bethau'. Roedd y Ffurflen Ymateb i'r Ymgynghoriad hefyd yn fodd i ymgynghoreion nodi eu dymuniad i gael gwybod am gyhoeddi Adroddiad yr Ymgynghoriad ar ôl ei gyflwyno i Gabinet y Cyngor.

Bydd Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant y Cyngor yn chwarae rhan lawn yn y broses o gefnogi'r pennaeth a'r corff llywodraethu i sefydlu darpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu trwy ei brosesau rheoli llinell a sicrhau ansawdd sefydledig sy'n ymwneud â rheoli'r darpariaethau yma. Yn unol â gofynion y Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg a Deddf Addysg 1996, bydd yr ALI yn parhau i adolygu ei ddarpariaeth Dosbarthiadau Cynnal Dysgu er mwyn sicrhau ei bod yn diwallu anghenion disgyblion yn RhCT sydd ag ADY.

Cafodd unigolion â diddordeb eu croesawu anfon eu sylwadau ysgrifenedig at:

Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau
Cynhwysiant

Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant

Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon

Taf,

Tŷ Trevithick

Abercynon

CF45 4UQ

neu e-bostio: CynaMyn@rctcbc.gov.uk

Mae gan blant a phobl ifainc hawl i fynegi eu barn ar bob mater sy'n cael effaith arnyn nhw ac i'w barn gael ei chlywed a'i hystyried yn unol â'u hoedran a'u haeddfedrwydd. Fel y cyfryw, cynhaliodd Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant

Cyfarwyddiaeth Addysg a Chynhwysiant y Cyngor gyfarfodydd gyda Chynghorau Ysgol yr holl ysgolion cynnal a allai gael eu heffeithio, a bydd plant a phobl ifainc yn cael eu hannog i fod yn gyfranogwyr gweithredol trwy gydol y broses yma.

Cafodd sesiwn galw heibio ei threfnu er mwyn i aelodau o'r cyhoedd drafod y cynnig gyda Swyddogion o Gyfarwyddiaeth Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant y Cyngor.

5b) Erbyn pryd bydd raid i chi adolygu gwerthusiad y cynnig?

Bydd Cabinet y Cyngor yn ystyried Adroddiad yr Ymgynghoriad ac yn penderfynu – yn seiliedig ar yr adborth – a ddylid bwrw ymlaen â'r cynnig, diwygio'r cynnig, neu beidio â bwrw ymlaen ag ef. Os bydd y Cabinet yn penderfynu peidio â bwrw ymlaen, dyna fydd diwedd y cynnig yma.

Os bydd Cabinet y Cyngor yn penderfynu bwrw ymlaen â'r cynnig, bydd Hysbysiad Statudol yn cael ei gyhoeddi gan roi cyfnod 28 diwrnod o rybudd ar gyfer gwrthwynebiadau. Mae'r Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2018 yn ei gwneud hi'n ofynnol bod unrhyw un sy'n dymuno gwrthwynebu cynnig trefniadaeth ysgolion, yn cael y cyfle i wneud hynny. Er mwyn ystyried gwrthwynebiadau yn rhai statudol, **rhaid** eu cyflwyno'n ysgrifenedig / drwy e-bost, a'u hanfon at y Cyngor o fewn 28 diwrnod i'r dyddiad y cafodd yr Hysbysiad Statudol ei gyhoeddi.

Bydd Cabinet y Cyngor yn ystyried canlyniad yr hysbysiad statudol yng nghyfarfod nesaf (cyfleus) y Cabinet ac yn penderfynu ar y cynnig.

Os bydd gwrthwynebiadau, bydd Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant y Cyngor yn cyhoeddi Adroddiad Gwrthwynebu gan ddarparu crynodeb o'r gwrthwynebiadau a'i ymateb iddyn nhw cyn pen 7 diwrnod o ddyddiad dod i benderfyniad ar y cynnig.

Os yw Cabinet y Cyngor yn cymeradwyo'r cynnig, caiff ei weithredu yn unol â'r dyddiad a gafodd ei roi yn yr Hysbysiad Statudol neu unrhyw ddyddiad sydd wedi'i addasu, wedi hynny. Yn achos y cynnig, fydd y dyddiad gweithredu ddim yn hwyrach na blwyddyn academaidd 2026.

5c) Pwy sy'n gyfrifol am fonitro ac adolygu'r cynnig?

Bydd swyddogion y Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant yn monitro'r cynnig trwy gydol y cyfnod ymgynghori a gweithredu.

5d) Sut bydd y canlyniadau o'r broses fonitro'n cael eu defnyddio i ddatblygu cynigion yn y dyfodol?

Bydd y Gwasanaeth Mynediad a Chynhwysiant yn cynnal adolygiad 'Gwersi a Ddysgwyd' ar ddiwedd y cam gweithredu a bydd hyn yn bwydo i mewn i brosiectau yn y dyfodol fel bod pob prosiect yn gwella ac yn elwa ar y gwersi a ddysgwyd (cadarnhaol a negyddol) yn ystod prosiectau blaenorol.

ADRAN 6 – ADOLYGU

Yn rhan o'r broses Asesu Effaith rhaid cyflwyno pob cynnig sy'n dod o fewn y diffiniad o 'Benderfyniadau Allweddol' i'r Panel Adolygu. Mae swyddogion o bob rhan o Wasanaethau'r Cyngor yn rhan o'r panel yma ac mae'n gweithredu fel ffrind beirniadol cyn i'ch cynnig gael ei gwblhau a'i gyhoeddi ar gyfer cymeradwyaeth gan y Cabinet / Uwch Reolwyr y Cyngor.

Os yw'r cynnig yma'n cael ei ystyried yn Benderfyniad Allweddol anfonwch eich asesiad effaith at BusnesyCyngor@rctcbc.gov.uk fel bod modd trefnu Panel Adolygu i drafod eich cynnig. Mae dogfen ganllawiau Asesu Effaith ar Gydraddoldeb yn darparu rhagor o wybodaeth am beth yw Penderfyniad Allweddol.

Mae'n bwysig cadw cofnod o'r broses yma fel bod modd i chi ddangos sut rydych chi wedi ystyried cydraddoldeb a deilliannau economaidd-gymdeithasol. Sicrhewch eich bod chi'n diweddarau'r adrannau perthnasol isod:

Sylwadau Swyddogion y Panel Adolygu	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw newidiadau a wnaed yn dilyn ystyriaethau gan Swyddogion y Panel Adolygu
<ul style="list-style-type: none">• Yn gyffredinol, gellid cryfhau'r Asesiad Effaith trwy ddefnyddio'r wybodaeth sydd wedi'i chynnwys yn yr adroddiad ymgynghori gan fod cyfoeth o wybodaeth gan Estyn, Cyngor Ysgol ac ati i'w wneud yn fwy cadarn ac i ddangos sylw dyledus;• Adran anabledd – angen rhagor o wybodaeth o ystyried natur y cynnig gan fod ASA yn cael ei ystyried yn anabledd o dan y Ddeddf Cydraddoldeb;• Tudalen 125 – Cynlluniau pontio a mesurau lliniaru i'w cynnwys;• Tudalen 141 – Gellid cynnwys sylwadau pontio gan athrawon;• Adran anabledd – Mae'n nodi y gall unigolion brofi ansicrwydd am gyfnod o amser ond gallai hyn fod yn fwy penodol ac mae cyfle i fod yn fwy eglur o ran pam ei fod yn gadarnhaol ac yn negyddol, hynny yw, mae'n un tymor hir ac ati;	5 Medi 2023	<p>Mae sylwadau y Panel Adolygu wedi'u nodi a'u gweithredu fel y bo'n briodol.</p> <p>Mae naratif o'r Adroddiad Adborth Ymgynghori wedi'i gynnwys yn yr asesiad gan gynnwys sylwadau disgyblion lle bo'n briodol.</p> <p>Mae sylwadau'r Panel Adolygu ynglŷn â chludiant wedi'u nodi ond fel y cytunwyd yn nhrefnadaethau'r panel, fydd disgyblion ddim dan anfantais gan y bydd y polisi cludiant o'r cartref i'r ysgol yn cael ei gymhwyso'n deg. Fodd bynnag, mae'r asesiad wedi'i gryfhau trwy gynnwys cyfeiriad at y broses Porthgadw a gynhaliwyd gan yr Uned Trafnidiaeth Integredig.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Economaidd-gymdeithasol – byddai rhagor o ddata o'r ymgynghoriad yn ei wneud yn fwy cadarn (mae angen mynd i'r afael â lleoliad a thrafnidiaeth); • Tudalennau 125-127 – Amddifadedd ardal – Mae nifer o sylwadau ynglŷn â symud i Abercynon – yn cynnwys mesurau lliniaru 125/126/127 a chyfleoedd i blant – mae modd ychwanegu sylwadau 133 Estyn; • Tudalennau 127 a 141 – Sylwadau disgyblion i'w cynnwys i ddangos eich bod wedi ymgysylltu; • Defnydd da o Fynegai Amddifadedd Lluosog Cymru yn yr adran economaidd-gymdeithasol; • Adran Amddifadedd Ardal – Trafnidiaeth wedi ei nodi ond a oes angen bod yn fwy penodol o ran niferoedd ac os oes yna anfantais ariannol i deuluoedd gan fod rhieni wedi codi hyn yn yr ymgynghoriad? Cyfle i ddatgan nad yw rhieni ar eu colled yn ariannol, ei fod yn gyson â disgyblion prif ffrwd ac yn unol â pholisi presennol y cartref i'r ysgol; • Mae Adran 4B wedi uno â 4A – HD i anfon copi glân o Asesiad o'r Effaith ar yr Amgylchedd at LC/CJ i sicrhau bod y fformat cywir yn cael ei ddefnyddio; • Mae angen i Adran 4C fod yn glir ynghylch faint o ymgysylltu a wneir; • Mae angen diweddarau Adran 6 i ddangos bod nifer o bethau negyddol a mesurau lliniaru posibl wedi'u rhoi ar waith. 		
Sylwadau'r Adran Ymgynghori	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw welliannau a wnaed yn dilyn yr ymgynghoriad
Chafodd ddim unrhyw sylwadau eu derbyn yn ystod proses ymgynghori'r Dosbarth Cynnal Dysgu ynghylch yr asesiad hwn	5 Mehefin – 14 Gorffennaf	

ADRAN 6 – CRYNODEB O'R EFFEITHIAU GAN Y CYNNIG

Nodwch grynodeb o'r asesiad effaith isod. Dylai'r crynodeb yma gael ei gynnwys yn adran cydraddoldeb ac effaith economaidd-gymdeithasol templed adroddiad y Cabinet. Dylid cyhoeddi'r asesiad effaith ochr yn ochr â'r adroddiad.

I grynhoi, mae'r Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb yn nodi effeithiau cadarnhaol a niwtral, ac mae mesurau lliniaru wedi'u rhoi ar waith i fynd i'r afael ag unrhyw effeithiau negyddol ar y nodweddion gwarchoddedig.

- Mae'r effaith ar oedran yn hynod gadarnhaol gan y byddan nhw'n cael y budd llawn o gael eu haddysgu mewn Dosbarth Cynnal Dysgu arbenigol wedi'i leoli mewn cyfleusterau gwych sy'n addas ar gyfer yr 21ain Ganrif. Darparu model cynhwysol o ddarpariaeth arbenigol fydd yn cael ei gynnal gan ysgol prif ffrwd a fydd â'r modd i ddiwallu eu hanghenion sydd wedi'u nodi yn y gymuned leol.
- Bydd yr adeiladau'n cydymffurfio'n llawn â Deddf Cydraddoldeb 2010 gan sicrhau na chaiff unrhyw ddisgybl, aelod o staff, rhiant / gwarcheidwad nac aelod o'r gymuned ehangach ei atal rhag manteisio'n llawn ar y cyfleusterau newydd.
- Bydd effaith gadarnhaol ar y Gymraeg wrth i'r cynnig geisio sefydlu rhagor o ddarpariaeth Dosbarth Cynnal Dysgu arbenigol cyfrwng Cymraeg, yn unol â gofynion Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 i ddatblygu system Anghenion Dysgu Ychwanegol ddwyieithog. Mae hefyd yn anelu at helpu i gyflawni blaenoriaethau strategol yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg Cyngor RhCT.

Mae disgwyl y bydd disgyblion ym mhob Dosbarth Cynnal Dysgu yn cael cyfleoedd cynhwysiant prif ffrwd. Mae'r Dosbarthiadau Cynnal Dysgu yn rhan annatod o ethos yr ysgolion a'r teuluoedd ac mae'r disgyblion yn cael eu trin yn gyfartal gyda chyfoedion prif ffrwd. Bydd adlinio'r Dosbarthiadau Cynnal Dysgu a sefydlu'r Dosbarthiadau Cynnal Dysgu arfaethedig yn sicrhau bod yr ALI wedi darparu cyfleusterau dwyieithog addas i gefnogi plant ag ADY.

ADRAN 7 – AWDURDODI

Swyddog Arweiniol:

Enw: Lisa Carter

Swydd: Cydlynnydd Materion Cynhwysiant

Dyddiad: 15/03/2023

Rydw i'n argymhell bod y cynnig:

- Yn cael ei roi ar waith heb unrhyw newidiadau
- Yn cael ei roi ar waith gan ystyried y camau lliniaru sydd wedi'u hamlinellu
- Yn cael ei wrthod oherwydd effeithiau negyddol anghymesur y bydd y cynnig yn eu cael ar grwpiau gwarchoddedig neu oherwydd anfantais economaidd-gymdeithasol

Cymeradwyaeth y Pennaeth Gwasanaeth/Cyfarwyddwr:

Enw: Gaynor Davies

Swydd: Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau

Cynhwysiant Dyddiad: 19 Ebrill 2023

Cyflwynwch yr asesiad effaith yma gydag unrhyw Adroddiadau i'r Cabinet / Uwch Reolwyr y Cyngor